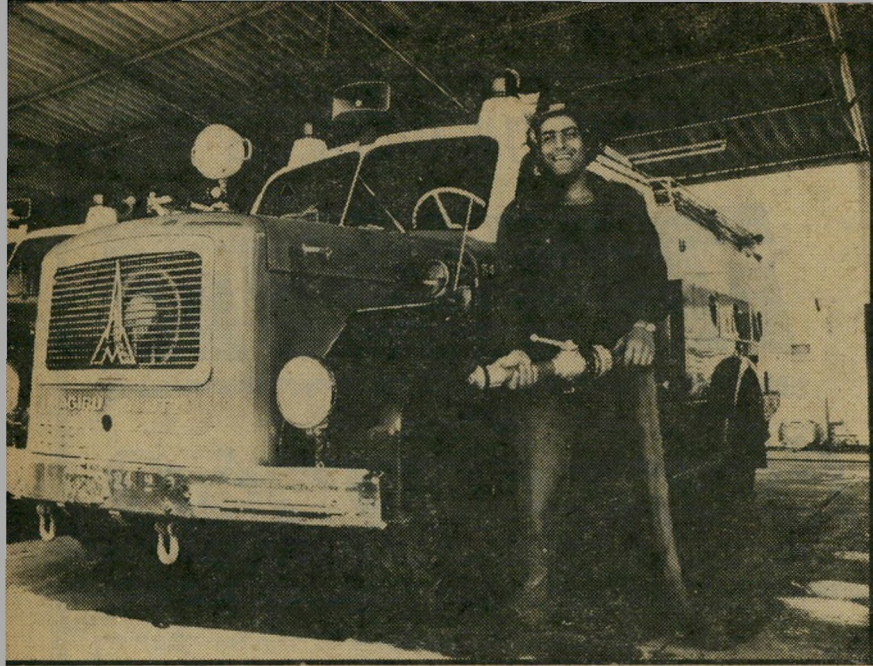

סולמות הידראוליים ומסיכות חמצן

עיצומים?

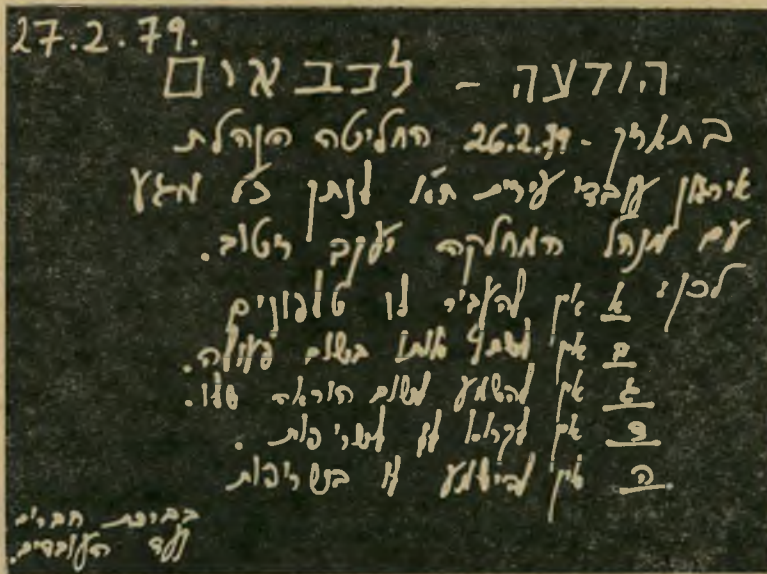

כבאי בתחנת יפו

המפקד: „אנחנו בעיצומים, לא נוכל להתייחס לנושא!”

יעקוב ריטוב, מפקד „תחנת האם” ברחוב באול, חייב תשובות על כמה שאלות. בין השאר:

- מהי גירסת מכבי-האש, בקשר לכל אשר התחולל ביום החמישי אחר-הצהריים בבית מישפחת חיימזאדה ובכל הקשור לפעולת הכיבוי?
- כיצד ייתכן שמכונות-כיבוי הגיעה לאתר השריפה ללא סולם הידראולי, שהיה מאפשר גישה מהירה לדירה, הנמצאת בקומה הרביעית?
- מהי תגובתו על דברי עדי-הראייה, שטענו כי הכבאים עלו וירדו פעמיים כדי להביא מסכות-חמצן?
- מדוע נכחה במקום, ברגעים הקריטיים, מכונת-כיבוי אחת בלבד?
- האם שאלות אלה הופנו גם אל רפאל עבו, חבר ועד עובדי מכבי-האש בתל-אביב. עבו

ההודעה בתחנת הכבאים

„תחנות המישנה יוחזרו לתחנת בזל”

הנדון: חידוש החרפת העיצומים. מאחר שהעירייה אינה מתייחסת לתביית עותניו הספציפיות בצורה עניינית, ואינה מוכנה לבוא לקראת הכבאים, נאלצים אנו לחדש את החרפת העיצומים הבאים:

- (1) תחנות-המישנה יוחזרו לתחנת באזל.
- (2) הכבאים ייטעו לפי החוק, ולא יעברו באור אדום.
- (3) הכבאים לא יסכנו נפשם, ולא יתחילו בפעולת הכיבוי ללא ניתוק זרם החשמל על-ידי חברת-החשמל.
- (4) הכבאים לא יוציאו אישורי-בטיחות למישרה.

כל האחריות מנקיטת צעדים אלה יחולו על הנהלת העירייה.

על החתום: ועד עובדי מכבי-האש תל-אביב, מזכירות, בצירוף שלוש חתימות.

האם רואה העירייה את עצמה כאחראית לאסון, אם אמנם יתברר כי הכבאים נקטו בעיצומים בשעה ששני פעוטות נפחו את נשמותיהם בבית מישפחת חיימזאדה?

לבקשת ראש עיריית תל-אביב הורה שר-הפנים להקים ועדה שתחקור מיקרה זה, ומיקרה מוות של ישישה, בדליקה שאירעה בצריף בשכונת שפירא לפני כחודש. בראש הוועדה עומד אלוף-מישנה (מיל) „יששכר (איסקה) שדמי, ומטרתה: „לבדוק האם היתה הזנחה או פעולה לא נכונה מצד הכבאים.”

העיצומים ננקטים משום שהכבאים דורשים ש-14 קצינים שלהם יועלו בדרגה, ולא על רקע תשלומי-שכר. בקשר למיקרה הזה צריך להבדיל בין סנקציה ורשלנות. אם הכבאים באו בלי סולם הידראולי, אולי היתה זו הזנחה ואולי לא. אמר מנהל שירותי עיריית תל-אביב, פינחס להב.

מלישכת דובר העירייה נמסר, כי עמיקם שפירא, הדובר, מסייר בחוף-לארץ. מח' ליפ, אבנר הלוי, אמר כי אינו מתמצא בנושא והפנה את השאלה למפקד הכבאים יעקוב ריטוב.

ונכנסנו שוב. יצאנו. כשנכנסנו בפעם הרביעית, מילו קיבל סחרחורת. הוא כימעס התעלף ונשען על הקיר. ואז הוא הרגיש שזו דלת.”

מאיר אזוט: „לא מצאנו דבר, כשהיינו בחוף. בתישבע רצתה להיכנס לתוך האש. הדפנו אותה לאחור. קיללתי אותה. לא ידעתי שהיא האמא של הילדים. שישה כבאים עלו בריצה, הסתכלו בעשן ובאש ואמרו: אין לנו מסכות-גז, בואו למטה. הם ירדו.”

„נכנסנו בפעם הרביעית, והסתחררתי מהעשן. נשענתי על הקיר, וכשהרגשתי

פעם אני לא משאירה את הדלת סגורה. גם עכשיו השארתי אותה פתוחה, ומישהי הציתה לי את הדירה,” טענה בככי. אבל לדברי השכנים חלף זמן יקר בנסיגנות לפרוץ לדירה. על פי ההשערה, הצית הבן אריק גפרור והלהבה שלו אחזה בוילונות — ובדירה כולה.

„אילו מכבי-האש היו מגיעים עם כל הציד, אולי אפשר היה להציל את אריק,” טענו תושבים נרגשים בשכונת גיבעת-התמרים, שהיו עדי-ראייה למתרחש, וחלף קם השתתף בנסיגנות להציל את הילדים. האם צדקו או שרק הפירסומים על העיר צומים שנוקטים מכבי-האש זה כחודשיים גרמו להם להתבטא כך? קשה לדעת. מכונת כיבוי אחת, שהגיעה בשעה 4.05 אחר-הצהריים, לא הועילה, היא לא היתה מצוידת בסולם הידראולי, שהיה מאפשר לכבאים לטפס במהרה לקומה הרביעית ולהשתלט על הדליקה. אך לא זו בלבד. תיארה שכנה: „צילצלתי למישר טרה ואמרתי: תשלחו מייד מכבי-האש! אבל אחרי שהם הגיעו, ראיתי אותם עולים בלי מסכות-חמצן. עלו וירדו. ושוב עלו וירדו. ורק אז באו עם מסכות חמצן!” טענה דומה השמיע יהודה חנון, בחור שרירי וגדל-גוף, צבע במיקצועו. יהודה וחברו מאיר (מילוי) אוטו היו בין הראר שונים שפרצו לדירה וחיפשו את התינוקות בין הלהבות.

יהודה חנון: „זה היה כששמעתי כבר את הסירנות של מכבי-האש. אמרתי לי עצמי: שריפה. מה אפשר לי? אבל פיתאום

האב איברט

שרשרת אסונות על מוכה גורל

התבקש לענות גם על שאלה נוספת: במיכתב המבשר את החרפת העיצומים, נכתב כי „תחנות-המישנה יוחזרו לתחנת באזל”. האם כבר הוחזרה התחנה ביפו, הנחשבת תחנת-מישנה, לתחנת-באזל?

כשנעשה נסיון לפנות אל מנהל מחלקת כיבוי-האש בעיריית תל-אביב, יעקוב ריטוב, טוב, היתה התשובה בטלפון כי „אין מע-בירים שיחות לריטוב בגלל העיצומים, ועקב החלטת הנהלת אירגון עובדי עיריית תל-אביב, שנתקבלה ב-2 בפברואר.”

כשאתר לבסוף, סירב ריטוב להגיב למרות שהורשה לכך על-ידי לישכת דובר-העירייה: „אנו נמצאים היום במצב של עיצומים. לא נוכל להתייחס לנושא.” גם רפאל עבו בחר להגיב במישפט קצר אחד: „אסור לי לענות לך. זה יעלה לי במישרה שלי.”

האם בתי-שבע

„אני יודעת שאשתגע”

שזאת דלת, זה הקפיץ אותי, העיר אותי. בעטתי בה והיא נפתחה. גל של עשן שחור פרץ וכיסה אותי. זה היה חדר-האמבטיה. מיששתי וגיליתי את הילדים על הארץ, שוכבים ליד הדלת בצורת רי”ש. זה ליד זה. העברתי אותם ליהודה, והוא העביר אותם החוצה. רצתי החוצה. יהודה נשאר לחפש את הילד השלישי, שחשבנו שהוא בפנים. תפסתי את שני הילדים ורצתי למטה כמו מטורף, בדרך קיללתי כבאים. שיטרים ושכנים. מה יכולתי לעשות? היו לי שני ילדים בידים!”

„לי אין

רשות לדבר”

מטה, בחצר, ניסה רופא להציל את אריק הפעוט בהגשמה מפה לפה. הילד הגיב ונשם, ולרגע נדמה היה כי יוותר בחיים, אך הוא נפטר בדרך לביית החולים. ישראל, בן 11 החודשים, ניספו כנראה עוד בדירה.

שאלות רבות התכוון העולם הזה להפנות אל תחנת-הכיבוי ביפו, כדי לקבל את גירסת הכבאים על מה שאירע. איש מאנשי-התחנה לא הגיב. העולם הזה הופנה אל התחנה הראשית ברחוב באזל, אל חבר ועדי-העובדים רפאל עבו. „רק הוא יכול לדבר. או המפקד יעקוב ריטוב. לי אין רשות לדבר מילה, אני עלול לעוף מכאן, ולאבד את המישרה שלי,” אמר כבאי צעיר.

השגת תגובה מפורטת מפי אחד הנוגעים בדבר, או מעיריית תל-אביב, שהכבאים הם עובריה, היתה משימה בלתי-אפשרית. מן הראוי היה להציג לפני המעורבים מיסמך המבשר על החרפת העיצומים של הכבאים. המיסמך נכתב לפני שבועיים על-ידי ועד-עובדי המחלקה לכיבוי-האש. הוא נועד לראש עיריית תל-אביב, שלמה להט, ולמכותבים אחרים. הרי תוכנו ב-מדוייק:

שמעתי את האם צורחת בהיסטריה: הילדים שלי! הילדים שלי! זה הקפיץ את מילו ואותי. עלינו כמו מטורפים לדירה בקומה הרביעית. כבאי אחד הוציא את פקקי החשמל במיסדרון וירד למטה. הדלת היתה פתוחה, ומתוכה באו עשן שהור וסמיקר ולהבות אש. שני בחורים שפכו דליי-מים, ולא יכלו להיכנס. היה עשן שחור, ואי-אפשר היה לראות כלום.

„נכנסתי לאש. מילו אמר: אני הולך לחפש את הילדים, אתה תכבה את האש עם הדליים. מילו שם סוודר רטוב על הפנים שלו, ואני מצאתי סמרטוט בדירה שממול. קיבלתי דליי-מים מהבחורים ב-מיסדרון, וניסיתי לכבות את האש. מילו חיפש. שמענו כל הזמן שיש בדירה שלושה ילדים. חיפשו בסלון, בחדר הילדים ובי מיטבה, ולא מצאנו אפילו ילד אחד. כמעט נחנקנו. יצאנו החוצה למיסדרון.